

Sisäasiainministeriön asetus

rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta

Annettu Helsingissä 6 päivänä lokakuuta 2005

Sisäasiainministeriön päätöksen mukaisesti säädetään 13 päivänä kesäkuuta 2003 annetun pelastuslain (468/2003) 22 §:n 2 momentin ja 32 §:n 3 momentin sekä pelastustoimen laitteiden teknisistä vaatimuksista ja tuotteiden paloturvallisuudesta 30 päivänä huhtikuuta 1999 annetun lain (562/1999) 2 §:n ja 3 §:n 1 momentin nojalla:

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään pelastuslain (468/2003) 22 §:n 1 momentissa tarkoitettujen poistumisreittien opasteiden ja turvamerkintöjen toimintakunnossa pitämiseen liittyvistä teknisistä yksityiskohdista ja menettelytavoista sekä 32 §:n 3 momentissa tarkoitettujen uloskäytävien ja niille johtavien kulkureittien asianmukaisesta merkitsemisestä ja valaisemisesta. Tässä asetuksessa säädetään lisäksi pelastustoimen laitteiden teknisistä vaatimuksista ja tuotteiden paloturvallisuudesta annetun lain (562/1999) 2 §:ssä tarkoitettujen poistumisreittien merkitsemiseen ja valaisemiseen käytettävien tuotteiden teknisistä ominaisuuksista ja tuotteiden vaatimustenmukaisuuden osoittamisesta.

2 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) *poistumisreitillä* rakennuksen kustakin kohdasta ulos maan pinnalle tai muulle turvalliselle paikalle johtavaa poistumiseen tarkoitettua reittiä;
- 2) *poistumisopasteella* erityistä kilpeä, jota käytetään uloskäytävän sijainnin ja poistumiseen käytettävän kulkureitin osoittamiseen;
- 3) *hoitolaitoksella* pelastustoimesta annetun valtioneuvoston asetuksen

(787/2003) 9 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja tiloja.

3 §

Poistumisreittien merkitseminen

Poistumisreitit merkitään poistumisopasteilla:

- 1) majoitustiloissa;
- 2) hoitolaitoksissa;
- 3) kokoontumis- ja liiketiloissa;
- 4) työpaikatiloissa;
- 5) tuotantotiloissa;
- 6) varastotiloissa, joissa työskennellään; sekä
- 7) sellaisissa muissa tiloissa, joista poistuminen on vaikeaa tai joissa poistumisjärjestelyt ovat tavanomaisesta poikkeavat.

Poistumisopasteet on sijoitettava havaitsemisen kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla ja niin, että ne selvästi osoittavat uloskäytävien sijainnin ja poistumiseen käytettävän kulkureitin.

Poistumisopasteiden näkyvyys on varmistettava riittävällä valaistuksella.

4 §

Poistumisopasteet

Poistumisopasteiden on oltava selkeitä. Opasteet on pystyttävä havaitsemaan ja niiden merkitys on kyettävä tunnistamaan ja ymmärtämään vaivatta.

Poistumisopasteiden on ulkonäöltään ja yleisiltä ominaisuuksiltaan oltava

työpaikkojen turvamerkeistä ja niiden käytöstä annetun valtioneuvoston päätöksen (976/1994) mukaisia. Poistumisopasteiden on lisäksi täytettävä turvalaistusta koskevassa standardissa SFS-EN 1838 turvallisuuskilville määritetyt vaatimukset.

Poistumisopasteen on oltava vähintään 100 mm korkea ja leveä. Riittävä opasteen koko määritetään standardin SFS-EN 1838 mukaisesti katseluetäisyyden perusteella.

5 §

Poistumisreittien valaiseminen

Poistumisreitit valaistetaan tavalla, joka mahdollistaa niiden turvallisen käytön. Poistumisreittien valaistusta suunniteltaessa on otettava huomioon erityisesti rakennuksen ja sen tilojen käyttötapa, koko ja muoto sekä se, miten rakennuksesta poistuminen on järjestetty. Valaistuksen suunnittelussa noudatetaan soveltuvin osin standardissa SFS-EN 1838 poistumisreitivalaistukselle määritettyjä vaatimuksia.

Poistumisopasteiden on oltava aina valaistuja. Poistumisreitien muun valaistuksen on käynnistytävä, kun tavallinen valaistus joutuu epäkuuntoon. Valaistuksen on toimittava turvalliseen poistumiseen ja evakuointiin vaadittavan ajan.

Valaistuksella on oltava tavallisen valaistuksen sähkönsyötöstä riippumaton virransyöttö, jolla turvataan valaistuksen toiminta vähintään yhden tunnin ajaksi.

6 §

Tuotteiden tekniset vaatimukset

Poistumisreittien merkitsemiseen tai valaisemiseen tarkoitettujen tuotteiden on oltava niiden toimivuuteen, kestävyYTEEN ja turvallisuuteen vaikuttavilta ominaisuuksiltaan sellaisia, että ne soveltuvat tarkoitettuun käyttöön. Yhdenmukaistetun eurooppalaisen standardin mukaiset tuotteet katsotaan asianmukaisiksi.

Valaisimien on oltava standardin SFS-EN

60598-2-22 mukaisia.

Valaistuksen ohjaukseen käytettävän keskusyksikön on oltava keskitetyn tehonsyötön järjestelmiä koskevan standardin SFS-EN 50171 mukainen.

Vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen mukaisesti eurooppalaisten standardien sijasta voidaan käyttää muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa maassa tai Turkissa voimassa olevaa standardia tai muuta teknistä eritelmaa, jolla taataan vastaava turvallisuustaso.

7 §

Tuotteiden vaatimustenmukaisuuden osoittaminen

Edellä 6 §:ssä tarkoitettujen tuotteiden vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi on valmistajan tai maahantuojan laadittava kirjallinen vaatimustenmukaisuusvakuutus. Vaatimustenmukaisuusvakuutuksen on perustuttava tuotteen ominaisuuksien edellyttämällä tavalla teknisiin asiakirjoihin ja selvityksiin sekä mahdollisiin kolmannen osapuolen tekemiin testeihin tai tarkastuksiin.

Vaatimustenmukaisuusvakuutukseen on sisällyttävä:

1) yleisluontoinen kuvaus tuotteesta, jota vakuutus koskee;

2) viittaukset niihin standardeihin tai muihin teknisiin eritelmiin, joita on sovellettu joko kokonaan tai osittain.

Valmistajan tai maahantuojan on pyydetessä voitava esittää vaatimustenmukaisuusvakuutus ja muut asiakirjat tuotteiden markkinavalvonnasta vastaavalle turvatekniikan keskukselle.

8 §

Tuotteiden käyttöohjeet

Valmistajan tai maahantuojan on toimitettava 6 §:ssä tarkoitettujen tuotteiden mukana kirjalliset suomen- ja ruotsinkieliset asennus-, käyttö- ja huolto-ohjeet.

Tuotteen mukana tulevien ohjeiden on oltava riittävän yksityiskohtaiset, jotta niiden

noudattaminen mahdollistaa tuotteen toimimisen vaatimusten mukaisesti. Ohjeissa on oltava:

- 1) tuotteen käyttötarkoitus;
- 2) tuotteen asentamisen, käyttämisen ja huollon kannalta tarpeelliset tiedot;
- 3) tiedot tuotteen olennaisista ominaisuuksista.

9 §

Kunnossapito

Poistumisreittien merkintöjen ja valaistuksen toimintakunnossa pysyminen on varmistettava säännöllisellä kunnossapidolla. Kunnossapidosta huolehtimisesta vastaavat pelastuslain 22 §:n 1 momentin nojalla rakennuksen omistaja ja haltija yleisten tilojen ja koko rakennusta palvelevien järjestelyjen osalta sekä huoneiston haltija hallinnassaan olevien tilojen osalta.

Kunnossapitoa varten on laadittava

Helsingissä 6 päivänä lokakuuta 2005

Sisäasiainministeri *Kari Rajamäki*

kunnossapito-ohjelma, jossa selostetaan tarvittavat huoltotoimenpiteet. Tehdyt toimenpiteet merkitään joko kunnossapito-ohjelmaan tai erilliseen päiväkirjaan.

Kunnossapito-ohjelma ja -päiväkirja on pyydettyessä esitettävä alueen pelastusviranomaiselle valvontaa varten.

10 §

Voimaantulosäännökset

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2006.

Asetuksen 3—5 §:ä sovelletaan niihin hankkeisiin, joihin haetaan rakennuslupaa tai muuta viranomaishyväksyntää tämän asetuksen voimaantulon jälkeen.

Asetuksen 9 §:n 2 momentissa tarkoitettu kunnossapito-ohjelma on oltava laadittuna vuoden 2006 loppuun mennessä.

Yli-insinööri *Kirsi Rajaniemi*